

แนวทางปฏิบัติการใช้งานเครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่แบบพกพา

เพื่อความปลอดภัยด้านรังสี ในสถานการณ์ระบาดไวรัสโควิด-19

สิ่งที่ต้อง
คำนึงถึง

1. ลำรังสีและระยะโฟกัสถึงผิวหนังผู้ป่วยซึ่งจะมีผลกับคุณภาพของภาพถ่ายทางรังสี
2. การจำกัดลำรังสีที่ไม่สามารถจำกัดขอบเขตอวัยวะที่ต้องการถ่ายภาพรังสีและขนาดลำรังสีได้
3. การเคลื่อนไหวขณะถ่ายภาพของเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้ภาพถ่ายทางรังสีไม่ชัดเจน เกิดการถ่ายภาพซ้ำ ส่วนอื่นของร่างกายได้รับรังสีโดยไม่จำเป็น ผู้ป่วยอาจได้รับปริมาณรังสีที่เกินความจำเป็น
4. มีความเสี่ยงในกรณีที่เจ้าหน้าที่ทำการฉายรังสีในระยะใกล้กับผู้ป่วยปฏิบัติงานและบุคคลอื่นที่อยู่โดยรอบ

แนวทางปฏิบัติการใช้งานเครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่แบบพกพา เพื่อใช้งานในโรงพยาบาลสนาม

1. ต้องมีอุปกรณ์ และวิธีการป้องกันอันตรายจากรังสี ตามมาตรฐานคุณภาพเครื่องเอกซเรย์วินิจฉัยทางการแพทย์
2. ขณะปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ต้องสวมเสื้อกั๊กบังรังสี ปลอกคอบังรังสี หรือแผ่นกั๊กบัง อวัยวะสืบพันธุ์ ทำด้วยตะกั่วหรือวัสดุเทียบเท่าที่มีความหนา > 0.25 mm
3. บริเวณที่ดำเนินการต้องสามารถป้องกันรังสีการกระเจิง ต้องมีผนังหรือฉากกันรังสีรั่ว บริเวณพื้นที่ควบคุม ≤ 100 μ Sv ต่อสัปดาห์ และไม่ควบคุม ≤ 20 μ Sv ต่อสัปดาห์

4. ผู้ปฏิบัติงานอยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดรังสี > 3 m โดยเครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่ในภาคสนาม ต้องมีสายควบคุมหรือรีโมท
5. กรณีที่จำเป็นต้องเอกซเรย์สตรีตั้งครรภ์ ต้องมีการป้องกันรังสีบริเวณท้อง ให้ได้รับรังสีน้อยที่สุด
6. เครื่องเอกซเรย์ต้องได้รับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องและความปลอดภัย ตามคู่มือมาตรฐานคุณภาพเครื่องเอกซเรย์

ทั้งนี้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้จัดทำและเผยแพร่มาตรฐานคุณภาพเครื่องเอกซเรย์วินิจฉัยทางการแพทย์ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ปี 2562 เพื่อใช้เป็นแนวทางกำกับดูแลมาตรฐานเครื่องเอกซเรย์ (สามารถดาวน์โหลดได้ที่ QR Code ด้านล่างนี้)

* สอบถามข้อมูลหรือประสงค์ตรวจสอบคุณภาพได้ที่ สำนักรังสีและเครื่องมือแพทย์ หรืองานรังสีและเครื่องมือแพทย์ ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ทั่วประเทศ